

Project Courage

Jaarverslag 2005

Voorwoord Burgemeester Marijnen

Hierbij treft u het jaarverslag 2005 aan van Courage.

In het jaarverslag zijn de resultaten tot en met half november 2005 opgenomen. Bewust is ervoor gekozen het jaarverslag tijdig gereed te hebben, omdat begin 2006 het evaluatieonderzoek van bureau Berenschot met betrekking tot het project Courage wordt afgerond. Daarbij zal bureau Berenschot aanbevelingen doen met betrekking tot voortzetting van het project, over de structuur daarvan en de werkwijze waarop het project het best doorgang kan vinden. Courage heeft de afgelopen jaren hard gewerkt om drugsoverlast terug te dringen. We zijn ons er van bewust dat er op het vlak van overlastbestrijding van drugs en drugscriminaliteit nog heel veel te doen is.

De bekendheid van het project groeit in beide steden. Courage breidt haar netwerk ook verder uit. Ik ben van mening dat Courage een uniek en geslaagd samenwerkingsverband is van beide gemeenten. Veel van de actiepunten van het project zijn gerealiseerd. Nieuwe samenwerkingsrelaties zijn ontstaan binnen de gemeenten. Ook extern is Courage erin geslaagd duurzame en intensieve relaties op te bouwen met diverse partners.

Dit jaarverslag laat echter ook zien dat er bij de uitvoering van een aantal taken juridische belemmeringen zijn die kordaat optreden soms in de weg staan. Die belemmeringen worden niet voor lief genomen, maar in gezamenlijkheid geprobeerd op te lossen. Vasthoudendheid en creativiteit zijn daarbij de sleutels.

Dat geeft vertrouwen voor de toekomst. Met Courage werken we samen aan een veilige en leefbare samenleving in onze steden Bergen op Zoom en Roosendaal!

Mr. M.J.H. Marijnen, Burgemeester van Roosendaal
voorzitter van de stuurgroep.

VOORWOORD BURGEMEESTER MARIJNEN	3
1. PROJECT COURAGE	7
1.1 <i>Over Courage</i>	7
2. JURIDISCH	7
2.1 <i>Nota cannabisbeleid</i>	7
2.2 <i>Vergunningstelsel grow-, smartshops, beluizen en internetcafés.</i>	7
2.3 <i>Paraplu-bestemmingsplan</i>	8
2.4 <i>Cameratoezicht in de gemeente Roosendaal en Bergen op Zoom.</i>	8
2.5 <i>Artikel 13b Opiumwet</i>	8
3. HANDHAVING	8
3.1 <i>Bestuurlijke handhaving</i>	8
3.2 <i>Integrale handhaving met samenwerkende partijen</i>	9
3.3 <i>Dwangsommen</i>	9
3.4 <i>Integrale aanpak Brugstraat / Molenstraat en omgeving.</i>	9
4. PREVENTIE.	10
4.1 <i>Preventieve aanpak potentiële drugsrunners/dealers</i>	10
4.2 <i>Peereducatie</i>	10
4.3 <i>Project No Deal</i>	11
4.4 <i>De Zuidwester</i>	11
5. SAMENWERKING	11
5.1 <i>Project "Keurmerk Veilig Ondernemen" in de Molenstraat e.o. te Roosendaal</i>	11
5.2 <i>Grensstedenoverleg</i>	12
5.3 <i>Convenant Aanpak Drugsoverlast</i>	12
5.4 <i>Plan van aanpak hennepkwekerijen</i>	12
5.5 <i>Samenwerking met sociale recherche</i>	13
5.6 <i>Samenwerking met de belastingdienst</i>	13
6. MELDPUNT DRUGSOVERLAST	13
6.1 <i>Meldpunt Drugsoverlast.</i>	13
6.2 <i>Gemeenten Rucphen en Woensdrecht sluiten aan bij Meldpunt Drugsoverlast</i>	13
7. COMMUNICATIE	14
7.1 <i>Communicatiestrategie</i>	14
8. LANDELIJKE BELANGSTELLING VOOR COURAGE	14
8.1 <i>Bezoek van Tweede Kamer voorzitter F. Weisglas</i>	14
8.2 <i>Minister Remkes bekijkt de situatie ter plaatse.</i>	14
8.3 <i>Zembla</i>	15
9. FINANCIËN	15
9.1 <i>Middelen project Courage</i>	15
10. INZET POLITIE	15
10.1 <i>Politie werkt intensief samen met Joint Hit Team</i>	15
10.2 <i>Repressieve handhaving</i>	15
10.3 <i>Preventieve handhaving</i>	17
10.4 <i>Resultaten</i>	17
11. EVALUATIE PROJECT COURAGE	19
11.1 <i>Evaluatie door bureau Berenschot</i>	19

1. PROJECT COURAGE

1.1 Over Courage

Bergen op Zoom en Roosendaal vormen als twee samenwerkende gemeenten, de "Brabantse Buitensteden". Samen zetten zij zich in voor economische groei, meer werkgelegenheid, het uitbouwen van de toeristische aantrekkingskracht en de versterking van de eigen stedelijke functies. Door de samenwerking wordt de regio beter geprofileerd bij de Provincie en bij het Rijk en daarmee wordt steun verworven voor projecten met een regionale uitstraling.

De samenwerking binnen de Brabantse Buitensteden krijgt onder meer vorm via projecten. Eén daarvan is het project Courage dat gestart is om de drugsoverlast in de steden Bergen op Zoom en Roosendaal te bestrijden.

Zoals u wellicht weet streeft het project naar een merkbare vermindering van de drugsoverlast, het verhogen van het veiligheidsgevoel van burgers met name in de openbare ruimte, het herstel van het vertrouwen van burgers in de overheid en het merkbaar zijn van praktische effecten van de uitgevoerde acties. Het project komt daarmee direct tegemoet aan de wensen van burgers om als overheid op te treden waar het gaat om (drugs)overlast.

De integrale benadering van het probleem is specifiek kenmerk van dit project: er wordt nauw samengewerkt de diverse afdelingen van de gemeenten en met andere instanties zoals de politie, het Korps Landelijke Politiediensten, woningbouwverenigingen, energiemaatschappijen, milieudienst, woningcorporaties, belastingdienst en andere. Intern bij de gemeenten is er sprake van geïntensiveerde en beter afgestemde samenwerking met de verschillende afdelingen. Drugsoverlastgevendende problemen worden hiermee doeltreffender aangepakt.

2. JURIDISCH

2.1 Nota cannabisbeleid

In februari 2005 is de Nota cannabisbeleid door beide gemeenteraden vastgesteld. Beide steden hadden reeds een eigen coffeeshopbeleid, maar dat verschilde op een aantal punten van elkaar, zoals op het gebied van de toegestane hoeveelheid handelsvoorraad softdrugs. Het nieuwe beleid is hierop aangepast. Onder bepaalde voorwaarden wordt toegelaten dat verkoop van softdrugs plaatsvindt vanuit een zogenaamde gedoogde (toegelaten) coffeeshop. In de cannabisnota zijn de voorwaarden vastgelegd waaraan een gedoogde coffeeshop moet voldoen, maar ook welke sancties er op overtredingen staan. Het aantal gedoogde coffeeshops is vastgesteld op vier per gemeente. Uit een inventarisatie van de politie blijkt er een aantal illegale verkooppunten van (soft)drugs te bestaan. In het nieuwe beleid zijn ook de sancties op de verkoop van cannabis of harddrugs vanuit deze illegale verkooppunten vastgesteld. Daarnaast wordt ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Smartshops, growshops en soortgelijke winkels worden veelvuldig geopend. Om te kunnen sturen op dergelijke nieuwe ontwikkelingen is de cannabisnota herzien. Het landelijk uitgestippelde beleid is hiermee op gemeentelijk niveau ook weer op het juiste spoor gezet

2.2 Vergunningstelsel grow-, smartshops, beluizen en internetcafés.

De gemeenteraden van Bergen op Zoom en Roosendaal hebben in juni 2005 besloten het vergunningstelsel in te voeren voor grow- en smartshops, beluizen en internetcafés. Door de invoering van het vergunningstelsel vallen smart- en growshops tevens onder de Wet Bevordering Integratiebeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob) en worden de mogelijkheden van de gemeente om ongewenste criminele activiteiten te voorkomen, verruimd. Dit vergunningstelsel kan alleen van toepassing worden verklaard op de straten waar sprake is van overlast of waar in de nabije toekomst overlast verwacht wordt van grow- en smartshops, beluizen en internetcafés. De colleges van burgemeester en wethouders hebben besloten om een aantal straten aan te wijzen, waar de smart- en growshops, belwinkels en internetcafés vergunningsplichtig zijn. Door middel van het vergunningstelsel worden criteria gesteld waaraan een exploitant of beheerder moet voldoen. Zo mag deze niet onder curatele staan of jonger zijn dan eenentwintig jaar. Ook zijn er in het vergunningsstelsel weigeringsgronden opgenomen. Op deze manier kunnen extra voorwaarden gesteld worden aan de integriteit van aanvragers van vergunningen en kan een vergunning worden ingetrokken / geweigerd bij ernstig gevaar van misbruik. Daadwerkelijke uitvoer van dit nieuwe stelsel zal in december 2005 / januari 2006 starten.

2.3 Paraplu-bestemmingsplan

In beide steden dragen zogenaamde grow- en smartshops, beluizen en internetcafés in toenemende mate bij aan de verslechtering van het woon- en leefklimaat. Courage is er de laatste jaren in geslaagd de overlast als gevolg van drugsrunners, dealers en illegale verkooppunten terug te dringen. De maatregelen die hiervoor werden gebruikt boden echter geen mogelijkheden als het ging om de uitbreiding van growshops, beluizen en dergelijke tegen te gaan. Om het woon- en leefklimaat beter te kunnen beschermen, is nu een paraplu-bestemmingsplan in procedure gebracht.

Het paraplu-bestemmingsplan regelt dat het aantal grow- en smartshops, internetcafés en beluizen door de gemeente gereguleerd wordt en dus niet ongebreideld verder kan toenemen. Het bestemmingsplan biedt echter geen mogelijkheden om al bestaande ondernemingen aan te pakken. Daarom is naast het bestemmingsplan een vergunningstelsel grow- en smartshops, internetcafés en beluizen ingevoerd.

2.4 Cameratoezicht in de gemeente Roosendaal en Bergen op Zoom.

Uit de directe omgeving van de Bloemenmarkt, Brugstraat, Burg. Prinsensingel, Hoogstraat, Molenstraat, Kalsdonksestraat, Markt, Oliemolen en het Emiel van Loonpark in Roosendaal kwamen veel signalen vanuit de burgers en de politiek. De overlast en de criminaliteit in deze straten waren dusdanig hoog dat het veiligheidsgevoel van de burger in het geding kwam. In september 2005 is dan ook gestart met het installeren van camera's in het centrum van Roosendaal. De belangrijkste doelen van de camera's zijn het terugdringen van het onveiligheidsgevoel en de vermindering en voorkoming van (drugs)overlast, vandalisme en geweldsmisdrijven.

De beelden worden op bepaalde vaste momenten live bekeken (op bijvoorbeeld uitgaansavonden) en tijdens festiviteiten. Hiermee kan adequaat gereageerd worden op incidenten. Op de overige tijdstippen nemen de camera's de beelden op, zodat bij (drugs)overlast, vandalisme en geweldsmisdrijven altijd teruggekeken kan worden. De beelden worden zeven dagen bewaard omdat uit de praktijk blijkt dat aangiften meestal binnen één week na een incident worden gedaan. De beelden kunnen dan als bewijsmateriaal dienen. De camera's zijn zo geïnstalleerd dat de privacy van de omwonenden wordt gewaarborgd. Met de camera's kan niet bij omwonenden worden binnengekeken.

In Bergen op Zoom bestaat al sinds meerdere jaren cameratoezicht. In de toekomst zal bekeken worden of de camera's meer ingezet kunnen worden ten behoeve van het project Courage.

2.5 Artikel 13b Opiumwet

In het verleden is Courage tegen een aantal knelpunten op het gebied van wet- en regelgeving aangelopen, hetgeen een beperkende werking op de effectiviteit van het project heeft gehad. Eén van de knelpunten in de wetgeving betrof de aanpak van drugshandel uit woningen.

In gezamenlijkheid met andere grensgemeenten is de problematiek rondom de aanpak van drugshandel uit woningen aanhangig gemaakt bij de Ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Voorgesteld is om de werkingssfeer van artikel 13b van de Opiumwet zodanig uit te breiden, dat daaronder voortaan ook woningen vallen. De huidige regelgeving laat het namelijk niet toe een woning te sluiten als er drugs wordt verkocht, zonder dat er sprake is van zeer ernstige overlast. Om dit mogelijk te maken is in 2005 een concept wetswijziging opgesteld. Met deze wetswijziging wordt artikel 13b van de Opiumwet dusdanig uitgebreid dat ook drugsverkoop uit woningen doeltreffend kan worden aangepakt. Het voorstel is inmiddels de ministerraad gepasseerd. Naar verwachting zal het wetsvoorstel in de loop van 2006 worden behandeld in de eerste en tweede kamer.

Gesproken kan worden van een succesvolle lobby.

3. HANDHAVING

3.1 Bestuurlijke handhaving

In het kader van de bestuurlijke handhaving vindt één maal per vier weken overleg plaats tussen de handhavers (politie, gemeente en belastingdienst). In dit overleg wordt de stand van zaken besproken met betrekking tot het waarschuwen en sluiten van panden die de wettelijke regels overtreden en worden de aandachtspunten en aandachtsgebieden van de politie (mede) bepaald. In het onderstaande schema vindt u de resultaten van 2005 op het gebied van bestuurlijke handhaving.

	Bergen op Zoom	Roosendaal
Gedoogde openbare verkooppunten	4	4
Illegale verkooppunten exclusief woningen	14	20
Illegale verkooppunten woningen	4	2
Waarschuwingen	2	4
Waarschuwingen gedoogde coffeeshops	2	1
Procedure gestart om te komen tot sluiting.	3	8
Dwangsom vooraanschrijvingen (woningen)	4	0
Dwangsom aanschrijvingen (woningen)	3	0
Sluiting gedoogde openbare verkooppunten	0	1

In 2004 waren in Bergen op Zoom 36 panden aangemerkt als illegaal verkooppunt. In Roosendaal waren dit er 47. In het bovenstaande schema kunt u zien dat dit er momenteel respectievelijk 14 en 20 zijn. Dit betekent niet dat Courage al deze panden gesloten heeft. Bij een groot aantal panden is in 2005 geen enkele keer meer drugs aangetroffen. Zodoende worden deze momenteel panden niet meer aangemerkt als overlastgevend.

De vele controles die hebben plaatsgevonden werpen zeker in preventieve zin ook hun vruchten af. U kunt echter ook zien dat er enkele woningen bijgekomen zijn van waaruit drugs wordt verkocht. Dit is een verschuiving die erg vervelend is, maar door middel van een wetsvoorstel en het instrument van dwangsommen wordt geprobeerd ook deze overlast de kop in te drukken.

(Zie ook de onderwerpen uitbreiding opiumwet en dwangsommen elders in dit verslag)

3.2 Integrale handhaving met samenwerkende partijen

In 2003 werden reeds door het project Courage integrale handhavingacties georganiseerd. Daarbij is Courage zich gaan toeleggen op controle van (potentieel) overlastgevende panden. In goede samenwerking met toezichthouders van de gemeenten, milieudienst, brandweer, de Keuringsdienst van Waren, Verispect (toezicht op gokautomaten) en medewerkers van de vreemdelingendienst, woningcorporaties en het energiebedrijf worden controles uitgevoerd. Het Courageteam van de politie is bij deze controleacties ondersteunend. Waar nodig wordt direct opgetreden.

Ook in 2005 zijn in beide steden onaangekondigde integrale handhavingacties gehouden in o.a. horecagelegenheden, kadoshops, smartshops, growshops en internetcafés.

Zo zijn in 2005 op 13 september in Bergen op Zoom en op 20 september in Roosendaal wederom handhavingacties gehouden. Hier werden smart- en growshops, belhuizen en gecontroleerd. De deelnemende (overheids)instanties waren zeer positief over deze acties. Ook is bemerkt dat de uitbaters van de diverse panden goede medewerking verlenen tijdens de handhavingacties.

Het Courageteam heeft in een tweetal panden een hoeveelheid hennep aangetroffen. De afdeling Vergunningen, de Keuringsdienst van Waren en de Regionale Milieudienst troffen geen ernstige overtredingen aan. De brandweer constateerde een aantal kleine zaken. De eigenaren van de desbetreffende panden konden hieromtrent een brief tegemoet zien. De Vreemdelingenpolitie hield drie personen aan, waarvan de identiteit niet direct kon worden vastgesteld. In december 2005 zullen wederom dergelijke acties plaatsvinden.

3.3 Dwangsommen

"U gebruikt uw woning in strijd met het bestemmingsplan en dat kost u € 30.000,=!" is de boodschap die de gebruiker van de bovenwoning boven de voormalige coffeeshop Africa aan de Auvergnestraat in Bergen op Zoom op de deurmat vond. En elke keer dat er weer een overtreding van de opiumwet wordt geconstateerd, komt er € 30.000,= bij, tot een totaal van € 150.000,=.

De gemeente Bergen op Zoom is dit jaar gestart met het opleggen van dwangsommen tegen eigenaren / gebruikers die, in strijd met het bestemmingsplan, illegale drugs uit woningen verkopen. Op deze manier wordt geprobeerd om de overlast die deze panden veroorzaken terug te dringen. Tot nu toe zijn dwangsommen opgelegd aan de gebruikers van de bovenwoning Africa en zijn vier vooraanschrijvingen en twee dwangsamaanschrijvingen verstuurd naar panden die (drugs-)overlast geven aan de Boutershemstraat en de Antwerpsestraatweg.

3.4 Integrale aanpak Brugstraat / Molenstraat en omgeving.

In Roosendaal heeft het college besloten om een aantal lopende en komende projecten in het gebied Molenstraat / Brugstraat en omgeving in samenwerking met andere partijen, zoals woningstichting Aramis, op te pakken en af te stemmen.

Het doel hiervan is een beter resultaat te bereiken zodat de leefbaarheid, veiligheid en de kwaliteit van het gebied verbeterd worden. Criminaliteit en overlast moeten worden teruggedrongen door een gezamenlijk optreden van onder meer het Openbaar Ministerie, de politie en de gemeente. Het aanpassen van bestemmingsplannen, vergunningintrekking, controle en handhaving zijn hierbij belangrijke instrumenten. Andere concrete projecten die uitgevoerd worden zijn: het plaatsen van camera's, sluiten van zogenaamde drugspanen, het Keurmerk Veilig Ondernemen en wijziging van de inrichting van de openbare ruimte.

Om deze projecten zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen (ook naar de toekomst toe) wordt een gebiedsvisie vastgesteld om aan te geven hoe het gebied eruit zou moeten gaan zien.

4. PREVENTIE.

Om softdrugsoverlast en –criminaliteit op lange termijn terug te dringen is preventief ingrijpen nodig. Om te voorkomen dat de first offender een recidivist wordt of jeugd afglijdt tot het criminele circuit dient gemeentelijk beleid opgesteld te worden dat gericht is op vroegtijdig ingrijpen.

Om te voorkomen dat jeugd afglijdt naar het criminele circuit is een eerste aanzet gegeven door drie projectvoorstellen:

1. Preventieve aanpak potentiële drugsrunners/dealers
2. Peereducatie
3. No Deal

De projecten worden in 2006 nader uitgewerkt.

4.1 Preventieve aanpak potentiële drugsrunners/dealers

Drugsrunners en dealers veroorzaken veel overlast voor omwonenden en ondernemers in de omgeving van het centrum in Roosendaal en in de omgeving van illegale verkooppunten in de binnenstad van Bergen op Zoom. Die overlast bestaat uit handel van drugs op straat, agressief gedrag van dealers en runners, schreeuwen, schelden, op irritante wijze aanspreken en bejegenen en rondhangen.

De groep bestaat uit 70 personen uit Roosendaal en een 50 tal in Bergen op Zoom en het overgrote deel varieert in de leeftijd van 24 tot 34 jaar. Zij blijken veelal slecht opgeleid, slecht betaalde of geen arbeid te verrichten en de toekomstverwachtingen om op legale wijze inkomsten te verwerven zijn niet rooskleurig te noemen. Door het opzetten van preventieve activiteiten moet voorkomen worden dat nieuwe "aanwas" plaatsvindt.

Dat kan gebeuren door vroegtijdig signaleren van normafwijkend gedrag en daarop te anticiperen d.m.v. het betrekken van de hulpverlening, of met behulp van arbeidtoeleidingstrajecten. Daarbij wordt voortgebouwd op lopende maatregelen op deze terreinen.

Dit plan wordt in 2006 nader uitgewerkt.

4.2 Peereducatie

Novadic/Kentronverslavingszorg, voert jaarlijks voorlichtingsactiviteiten uit om jongeren te informeren over de risico's van drugsgebruik. (Allochtone) jongeren zijn voor preventiewerkers in de regel een moeilijk te bereiken doelgroep. Jongeren informeren over de voor- en nadelen van drugs blijkt een effectieve methode. Om (allochtone) jongeren te kunnen bereiken worden leeftijdsgenoten ingezet bij voorlichtingsactiviteiten voor het overbrengen van de boodschap dat 'dealen niet oké is'.

Hierbij worden zogenaamde 'peers' ingezet, een groep van (allochtone) jongeren, tussen de 18 en 25 jaar. De peers worden door een professionele preventiewerker getraind en begeleid. Ook aan dit project wordt in 2006 een vervolg gegeven.

4.3 Project No Deal

In 2004 is in Roosendaal en Bergen op Zoom aan scholen van het voortgezet en beroepsonderwijs de vraag voorgelegd of zij overlast ondervinden van drugs en of er behoefte bestaat aan extra voorlichting over drugs. Daaruit bleek dat veel scholen wel eens te maken hebben met de aanwezigheid van drugs en vermoedt dat er wel eens in drugs gehandeld wordt. Uit preventieoogpunt is het verstandig om een of meer functionarissen op een school te hebben die adequaat kunnen reageren wanneer een leerling betrapt wordt op verkoop van drugs.

Het project No Deal is gericht op de aanpak van de drugshandel in en rondom scholen. Een handleiding stelt de school in staat om een duidelijke aanpak te formuleren.

Daarmee kan worden voorkomen dat scholen incidenten met dealen ad hoc aanpakken. Het is wenselijk dat scholen van tevoren bedenken hoe ze dealen willen aanpakken, welke acties er mogelijk zijn en hoe een beleid op dat gebied er uit kan zien. Daarbij is met name samenwerking tussen school, politie, gemeente en andere instellingen van belang. No deal gaat over maatregelen die een school kan nemen, zoals het maken van afspraken met professionele organisaties, voor jeugd, politie, GGD en instellingen voor verslavingszorg, aanpassen van het schoolreglement, ontwikkelen en uitvoeren van beleid bij overtreding van de regels. Het nemen van preventieve maatregelen, zoals pleinwacht en periodieke controles en het verstrekken van informatie- en voorlichting over dit onderwerp aan ouders en leerlingen, zijn daarbij middelen. Aan de uitwerking van dit project wordt thans gewerkt.

4.4 De Zuidwester

Niet altijd vindt overlast uitsluitend door jongeren plaats. De dag- en nachtopvang van de Zuidwester in Bergen op Zoom geeft in de directe omgeving van de Zuidoostsingel overlastklachten. Omdat er naast meldingen over asociaal gedrag ook sprake is van drank- en drugsoverlast is Courage, naast Novadic Kentron en de GGD een van de partijen die betrokken is bij overleg waarin besproken wordt hoe de overlast teruggedrongen kan worden. Gezocht wordt naar maatregelen om de overlast terug te dringen, zoals extra toezicht en samscholingsverboden. Courage heeft hierbij een signaal- info- en uitwisselingsfunctie. Er is een plan van aanpak opgesteld.

5. SAMENWERKING

5.1 Project "Keurmerk Veilig Ondernemen" in de Molenstraat e.o. te Roosendaal

In de binnenstad van Roosendaal, met name in de Molenstraat en omgeving, heerst een sterk gevoel van onveiligheid bij zowel bewoners als ondernemers.

Om tot een veiliger woon-, leef- en ondernemersklimaat in dit gebied te komen hebben diverse partijen de handen in een geslagen. Ondernemersverenigingen, Kamer van Koophandel, Hoofdbedrijfschap, politie, brandweer en gemeente onderkennen het belang dat instanties en ondernemersverenigingen elkaar hard nodig hebben. Gezamenlijk bereiken we immers meer! Een beproefde aanpak om tot een veiliger ondernemersklimaat te komen loopt via de methodiek van het Keurmerk Veilig Ondernemen. Het gaat er hierbij om een pakket van maatregelen te ontwikkelen om het verblijfsklimaat van de binnenstad te verbeteren, zodat iedereen – ondernemer, personeel en bezoeker – zich prettiger voelt.

Om inzicht te krijgen in de Roosendaalse problematiek is een enquête uitgevoerd.

De respons daarop was dermate groot, dat we kunnen en mogen concluderen dat de uitkomsten daarvan representatief zijn. Het Keurmerk Veilig Ondernemen moet nu leiden tot concrete maatregelen ter verbetering van de knelpunten die op basis van deze enquête naar voren komen. In november 2005 is besloten om de volgende punten in 2005 aan te pakken:

- Communicatie:
  - opstellen communicatie plan
- Winkeldiefstal:
  - trainingen "omgaan met winkeldiefstal"
  - eenvoudige aangifte procedures en terugkoppeling van incidenten
  - aanpak veelplegers
- Onveiligheidsgevoelens:
  - opzetten burensysteem door ondernemers
  - aanpak enge plekken
- Overlast:
  - extra inzet van toezicht en politie
  - jeugdbeleid, project Courage
  - voorlichting op scholen
  - verblijfsverboden instellen
- Onderhoud en beheer:
  - schouw houden

Hieruit blijkt dat er heel wat mogelijk is en dat de kracht vooral ligt in een slimme gezamenlijke aanpak, waarbij alle partijen een eigen taak hebben. Alle inspanningen worden tot slot beloond met een certificering, de eerste ster van het Keurmerk Veilig Ondernemen! De provincie heeft een subsidie van 10.000 euro toegekend aan het project Veilig Ondernemen.

5.2 Grensstedenoverleg

Het grensstedenoverleg vindt tweemaal per jaar plaats in de gemeente Venlo. Tijdens deze overleggen, waaraan diverse gemeenten deelnemen die te maken hebben met grensoverschrijdende drugsoverlast, worden de drugsproblematieken van de diverse gemeenten besproken en ervaringen uitgewisseld. Het overleg geeft de deelnemende gemeenten de kans om in "andermans keuken" te kijken en zo ideeën op te doen om de drugsproblematiek in de eigen gemeente adequaat aan te pakken. Daarnaast kunnen gezamenlijke problemen worden aangekaart bij het ministerie. Met zijn allen sta je ten slotte sterk.

5.3 Convenant Aanpak Drugsoverlast

Op 22 november 2005 is een belangrijke stap gezet in de gezamenlijke aanpak van drugsoverlast. Op deze datum is het "Convenant Aanpak Drugsoverlast" door de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal, de vier grote woningbouwcorporaties Aramis, Wonen West-Brabant, Soomland en Castria Wonen, energieleverancier Essent Netwerk B.V., het district Bergen op Zoom van de regiopolitie Midden- en West-Brabant en het Openbaar Ministerie ondertekend.

Doel van dit convenant is het bestrijden van de handel in drugs en de exploitatie van hennepkwekerijen in (huur)woningen, (bedrijfs)hallen en ruimtes zoals schuren e.d. Het feit dat de handel in drugs en het exploiteren van hennepkwekerijen strafbaar is, vormt niet de enige reden om dit convenant af te sluiten. Het gaat om aspecten als overlast, aantasting van het woonklimaat en zelfs ook gevaar voor de omgeving. Het exploiteren van hennepkwekerijen en drugshandel vanuit panden gaat immers vaak gepaard met zaken als overlast, belastingontduiking, uitkeringsfraude en diefstal van elektriciteit. Bovendien zorgen hennepkwekerijen voor ernstig brandgevaar als gevolg van kortsluiting, schade aan woningen door lekkages, stankoverlast, kans op legionellabesmetting en verstoring van elektrische apparatuur en van het openbare elektriciteitsnet.

De samenwerkende partners willen hun gezamenlijk doel bereiken door informatie uit te wisselen als blijkt dat er vermoedens zijn over handel in drugs vanuit een woning of van de aanwezigheid van een hennepkwekerij. Daarnaast wordt in het convenant geregeld dat als er maatregelen genomen worden om aan een dergelijke activiteit een einde te maken, dit ook gebeurt op basis van een afgesproken plan van aanpak. Hierin wordt onder meer afgesproken hoe partijen gezamenlijk optrekken en hun maatregelen op elkaar afstemmen. Voorbeelden daarvan zijn het toepassen van bestuursdwang, het opstarten van een procedure om ten onrechte verkregen bijstand terug te vorderen en dergelijke.

Een belangrijke bepaling in het convenant is dan, dat als er sprake is van een hennepkwekerij in een huurwoning, garage of een daarbij behorend bijgebouw, de woningbouwcorporaties als regel zullen overgaan tot het opstarten van een procedure tot beëindiging van de huurovereenkomst met de huurder en ontruiming van de woning. Indien nodig inclusief verhaal met betrekking tot het herstel van de schade. Datzelfde geldt als er sprake is van ernstige en structurele overlast als gevolg van drugshandel vanuit een woning of hierbij behorend gebouw.

Ten slotte is afgesproken en vastgelegd dat de samenwerkende partijen regelmatig overleg voeren om de voortgang in de aanpak te bespreken en jaarlijks te evalueren.

5.4 Plan van aanpak hennepkwekerijen

Het plan van aanpak Hennepkwekerijen is gemaakt voor de gemeentelijke diensten van de Gemeenten Roosendaal en Bergen op Zoom, de politie, het Openbaar Ministerie in het arrondissement Breda, de woningstichtingen Aramis, Wonen West Brabant, Soomland, Castria Wonen en Essent en maakt onderdeel uit van het Convenant Aanpak Drugsoverlast. Het geeft de wijze van handelen, mandaten en bevoegdheden aan. Het Openbaar Ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

De politie draagt de zorg voor de algehele regie bij het ontmantelen van de hennepkwekerijen; in het bijzonder draagt zij zorg voor de strafrechtelijke aanpak en de openbare orde en veiligheid gedurende de actie. Woningstichting Aramis, Soomland, Castria Wonen, Wonen West-Brabant en Essent dragen zorg voor de privaatrechtelijke aanpak van de actie.

5.5 Samenwerking met sociale recherche

Met de sociale recherche van de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal zijn werkafspraken gemaakt om 'verdachte adressen' (waar sprake is van handel in drugs of exploitatie van hennepkwekerijen) te screenen op het ontvangen van uitkeringen. In gevallen dat daar sprake van is wordt ten onrechte verkregen uitkering teruggevorderd.

5.6 Samenwerking met de belastingdienst

In 2005 is met de belastingdienst het Convenant Vrijplaatsen gesloten. Deelname aan het convenant is een wenselijke c.q. noodzakelijke uitbreiding en aanvulling op de bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving, waardoor nog slagvaardiger en daadkrachtiger opgetreden kan worden. Met het convenant wordt uitgesproken dat wordt samengewerkt door middel van een integrale aanpak om daarmee een einde te maken aan ongewenste ontwikkelingen binnen de politieregio Midden en West Brabant. Vrijplaatsen kunnen zich onder andere voordoen op het gebied van belwinkels, coffeeshops en illegale hennepkwekerijen. Vanaf oktober 2005 is de belastingdienst aangeschoven bij het handhavingoverleg dat eenmaal per maand plaatsvindt. Tijdens dit overleg worden alle overlastgevendende panden besproken. De belastingdienst kijkt vervolgens wat zij vanuit haar taakveld, met informatie-wisseling en mogelijke naheffingen kan toevoegen.

6. MELDPUNT DRUGSOVERLAST

6.1 Meldpunt Drugsoverlast.

Het telefonische meldpunt drugsoverlast 0800-2255888 kreeg in 2005 de volgende meldingen: (De cijfers zijn weergegeven t/m half november 2005)

	Bergen op Zoom	Roosendaal
Aantal aantreffen spuiten e.d.	3	12
Aantal dealen op straat	60	83
Aantal drugstoeristen	8	2
Aantal gebruiken op straat	8	18
Aantal horeca/shops	21	18
Aantal intimidatie/bedreiging	2	4
Aantal junks op straat	6	12
Aantal overlast vervoersmiddelen	13	10
Aantal runnen op straat	1	4
Aantal samenscholing	2	3
Aantal stankoverlast (kwekerij)	83	67
Aantal verkoop vanuit huis	33	11
Totaal aantal	240	244

6.2. Gemeenten Rucphen en Woensdrecht sluiten aan bij Meldpunt Drugsoverlast

De gemeente Rucphen in 2005 besloten om aan te sluiten bij het Meldpunt Drugsoverlast 0800-2255888. Het meldpunt is een onderdeel van Courage. Naast de inwoners van de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal kunnen vanaf februari 2005 ook de inwoners van de gemeente Rucphen 24 uur per dag, 7 dagen per week hun drugsoverlast melden bij het gratis meldpunt. De gemeente Rucphen wil hiermee de drugsoverlast in haar gemeente in kaart brengen.

De gemeente Woensdrecht heeft in juli 2005 kenbaar gemaakt, belangstelling te hebben voor aansluiting bij het Meldpunt Drugsoverlast. Op 22 november 2005 heeft het college van de gemeente Woensdrecht daadwerkelijk besloten om per 1 januari 2006 aan te sluiten bij het Meldpunt. Het secretariaat van het project Courage zal zorg dragen voor de afwerking van klachten.

7. COMMUNICATIE

7.1 Communicatiestrategie

De communicatiestrategie van voorgaande jaren is ook in 2005 voortgezet. Dit houdt in dat actief gecommuniceerd is over de aanpak door Courage met bewoners die drugsoverlast ervaren.

Berichtgeving door en over Courage heeft onder andere plaatsgevonden door middel van de Courage Courant 2005, waarin het jaarverslag over 2004 in populaire vorm is weergegeven. Deze krant is huis aan huis bezorgd in probleemgebieden / probleemwijken van waaruit veel drugsoverlast wordt gemeld.

Evenals vorige jaren zijn nieuwsbrieven verspreid met actuele informatie over het werk van Courage. Die informatie, alsook informatie over het werk van Courage in de voorafgaande jaren, is op de websites van beide gemeenten te lezen.

In 2005 werd ook weer gebruik gemaakt van posters en flyers met vermelding van het Meldpunt Drugsoverlast en werden wederom 'waarschuwbrieven' onder ruitenwissers gedaan op auto's met buitenlandse kentekens, die in 'overlaststraten' geparkeerd stonden.

In Bergen op Zoom werd een speciale nieuwsbrief toegestuurd aan bewoners van een aantal specifieke straten waarin met betrekking tot bepaalde woningen een hausse aan overlastmeldingen binnenkwam. In die nieuwsbrief werd de oproep gedaan om ALLE drugsoverlast te blijven melden, zodat de gemeente en de politie voldoende informatie kunnen verzamelen om de drugsoverlast adequaat aan te pakken.

Verder werd op interactieve wijze door mensen van Courage gecommuniceerd met wijkbewoners, wijkcomités, ondernemers (-verenigingen), scholen en dergelijke. Zoals u wellicht gelezen heeft in de diverse regionale kranten werden de resultaten van het Project Courage regelmatig in beeld gebracht aan de hand van persberichten.

8. LANDELIJKE BELANGSTELLING VOOR COURAGE

8.1 Bezoek van Tweede Kamer voorzitter F.Weisglas

Op vrijdag 3 juni 2005 heeft Tweede Kamer Voorzitter de heer F Weisglas de gemeenten Roosendaal en Bergen op Zoom bezocht. Tijdens dit bezoek hebben de beide burgemeesters een beeld geschetst van de sterke punten en de problematiek van hun stad.

In Bergen op Zoom was de heer Weisglas getuige van een politiecontrole in een gedoogde coffeeshop. De politie (Courage) controleerde op aanwezige hoeveelheid softdrugs (maximaal 500 gram is toegestaan), op leeftijd en antecedenten van de bezoekers en op de naleving van voorschriften voor reclame in en buiten de shop. Tevens was hij getuige van een vrij spectaculaire inval in een illegale coffeeshop. Samen met de politie (Courage) werd de bovenverdieping van een huis binnengevallen. De heer Weisglas is duidelijk geworden dat het niet gemakkelijk is een overlastgevend pand te sluiten wanneer het een woning betreft.

8.2 Minister Remkes bekijkt de situatie ter plaatse.

Ook minister Remkes bracht een werkbezoek aan Courage en wel op 13 juni 2005. Tijdens zijn bezoek werd de minister door de burgemeesters Marijnen en Polman (resp. Roosendaal en Bergen op Zoom) bijgepraat over het project Courage.

In Roosendaal werd een bezoek gebracht aan een gedoogde coffeeshop en het gebied Molenstraat, Brugstraat en omgeving, van waaruit veel klachten komen over drugsoverlast. Tijdens deze wandeling werd ingegaan op de problematiek rondom de softdrugshandel. Verder is er uitgebreid van gedachten gewisseld over de (juridische) problemen bij de aanpak van drugshandel uit woningen. Dat de minister hetgeen hij te horen kreeg ter harte heeft genomen blijkt uit het bericht dat later die maand kwam. De ministers Remkes en Donner hebben namelijk de bereidheid uitgesproken de wetgeving te willen aanpassen. Door wetgevingsjuristen van de ministeries van Binnenlandse zaken en Justitie is gewerkt aan de aanscherping van de Opiumwet, waardoor de drugshandel uit woningen beter te bestrijden is.

Drugsoverlastbestrijders uit verschillende steden (waaronder Courage) zijn betrokken geweest bij de overleggen op de Ministeries. Het wetsvoorstel m.b.t. uitbreiding van artikel 13b van de opiumwet is inmiddels de Ministerraad gepasseerd.

8.3 Zembla

Op 16 juni jl. besteedde het VARA programma ZEMBLA onder de titel "Nederland Narcostaat" aandacht aan de hennepcultuur in Nederland. Daarvoor werden onder andere opnamen gemaakt tijdens een hennep-ruimdag van Courage in Bergen op Zoom en Roosendaal. De documentaire is te bekijken op de website van Zembla: www.zembla.nl.

9. FINANCIËN

9.1 Middelen project Courage

De projectkosten die ten behoeve van het project Courage gemaakt worden, worden gelijkmatig verdeeld over de gemeenten Bergen op Zoom en Roosendaal. Voor 2005 geldt dat de kosten binnen de begroting zijn gebleven.

10. INZET POLITIE

Het politie projectteam Courage speelde in 2005 een onmisbare rol binnen het totale project. Door hun inzet is binnen het politiedistrict Bergen op Zoom een wezenlijk aantal resultaten gehaald die het de drugswereld moeilijk maakte. Daarmee is ook aan burgers het signaal afgegeven dat er met daadkracht wordt opgetreden.

Door een veelheid van acties en controles, zowel de repressieve als de preventieve aanpak en de communicatie met vele partners variërend van de diverse bewonersplatforms en winkeliersverenigingen tot woningstichtingen en hulpverleners is een forse stap gemaakt in de aanpak van het probleem en het realiseren van de te behalen doelstellingen.

10.1 Politie werkt intensief samen met Joint Hit Team

Vanaf juli 2005 werkt het politieteam Courage nauw samen met het Joint Hit Team. Beide hebben de handen ineengeslagen om nog slagvaardiger en daadkrachtiger te kunnen opereren in de aanpak van de drugshandel. De acties richten zich op Franse en Belgische drugstoeristen die illegale verkooppunten in Roosendaal en Bergen op Zoom bezoeken en daar hun softdrugs of harddrugs kopen. Zodra zij weer richting huis gaan met hun aankopen worden ze aangehouden. Mede met behulp van de verklaringen van deze "klanten" kunnen door de beide burgemeesters de illegale verkooppunten worden gesloten. Het Joint Hit Team heeft zijn thuisbasis in Moerdijk en maakt, samen met een team wat is gevestigd in Maastricht, deel uit van het Internationale Hazeldonk Project.

De veelheid aan informatie die beide teams in de loop van de tijd hebben verzameld wordt uitgewisseld en geanalyseerd. De uitkomsten van die analyse zijn vervolgens de basis voor vervolgacties met als uiteindelijk doel: het terugdringen van de overlast op straat en het sluiten van alle illegale verkooppunten in beide gemeenten!

10.2 Repressieve handhaving

De politie draagt door middel van een adequate aanpak, het verzamelen van objectieve en gerichte gegevens en door middel van een strafrechtelijke aanpak zorg voor informatie die eraan bijdraagt dat de beide gemeenten bestuurlijk kunnen handhaven.

Concreet :

- In 2005 werden 50 controles uitgevoerd bij de 8 gedoogde coffeeshops in Roosendaal en Bergen op Zoom. Hierbij werd steeds een controle uitgevoerd op basis van de AHOJG gedoogcriteria. In 2 gevallen werden overtredingen geconstateerd die als strafrechtzaak werden behandeld, waarbij een dossier werd opgemaakt en werd ingezonden aan het Openbaar Ministerie te Breda. 5 personen werden aangehouden i.v.m. niet in staat zijn het gevraagde legitimatiebewijs te tonen. Vanwege openstaande vonnissen werden 7 personen aangehouden.

AHOJG gedoogcriteria

A = Afficheren:

Een beperkte aanduiding op de gevel van een coffeeshop is toegestaan.

Niet toegestaan is afficheren of het maken van reclame via affiches of stickers buiten de coffeeshop, via advertenties of vermelding in bladen via elektronische media. Hieronder wordt tevens begrepen internet.

Onder affichering wordt ook begrepen het gericht ronselen van klanten.

<i>H = Harddrugs:</i>	<i>In een coffeeshop mogen geen harddrugs voorhanden zijn, noch voor de handel, noch voor direct (persoonlijk) gebruik. De aanwezigheid daarvan is een ernstige verstoring van de openbare orde en leidt tot onmiddellijke sluiting.</i>
<i>O = Overlast:</i>	<i>Een coffeeshop mag geen bron van overlast zijn voor de omgeving. De exploitant is hiervoor verantwoordelijk.</i>
<i>J = Jongeren:</i>	<i>Het in een coffeeshop toelaten van jongeren beneden de leeftijd van 18 jaar is verboden. Tevens is verboden de verkoop van drugs aan jongeren in die leeftijdscategorie.</i>
<i>G = Gewicht:</i>	<i><u>Maximaal transactiegewicht</u> In een coffeeshop mag per transactie niet meer dan 5 gram softdrugs worden verhandeld voor gebruik ter plaatse. Een transactie is alle koop en verkoop in een coffeeshop op een zelfde dag met betrekking tot een zelfde koper.</i>
	<i><u>Maximale handelsvoorraad:</u> In een coffeeshop mag de handelvoorraad niet meer dan 500 gram bedragen.</i>

- Er werd informatie verzameld van alle niet gedoogde overlastgevende panden die aan drugs gerelateerd konden worden. Er vindt nu een maandelijks update plaats en er is nu een actueel overzicht dat steeds als leidraad dient.
- In 2005 werden door Courage, onder leiding van de Rechter Commissaris, in 12 panden huiszoeken verricht, waarbij in alle woningen partijen softdrugs en harddrugs werden aangetroffen.
- In 2005 werd door het team Courage bij een aantal illegale verkooppunten, zoals growshops, theehuizen, belhuizen en smartshops een aantal "officierszoeken" verricht. Hierbij werd in een aantal gevallen softdrugs aangetroffen.
- Er werd in 2005 doorgedaan met het in beeld brengen van drugsrunners en dealers. Dit leidde tot een nog completer overzicht.
- Overlast meldingen werden ontvangen via het meldpunt drugsoverlast, via MMA (Meld Misdaad Anoniem), via de wijkgerichte politietaken en via externe partners zoals Essent en woningbouwverenigingen.
- In totaal werden 12 gecombineerde grotere controles uitgevoerd onder de noemer 'veegactie'. Afwisselend werden in Roosendaal en Bergen op Zoom, daar waar mogelijk gecombineerd met parkeerbeheer en stadswachten, gerichte controles uitgevoerd. Er werd zowel repressief en preventief opgetreden volgens het 'zero tolerance' principe. Alleen al de aanwezigheid van een groot aantal politiemensen en toezichthouders bleek een goede preventieve werking te hebben. Dat deze acties positief werden gevonden, bleek uit reacties van bewoners en ondernemers ter plaatse.
- In 2005 werd in totaal 4 keer deelgenomen aan een internationale drugsactie, genaamd Etoile, waarbij een gelijktijdige actie werd uitgevoerd met een aantal politieteams aan de landsgrens, het Joint Hit team en de Belgische en Franse en Luxemburgse politie. Etoile acties komen voort uit het internationale samenwerkingsverband. Door de Etoile acties wordt de integrale en internationale samenwerking verbeterd. Verdachten die zich in Nederland tijdens een controle schuldig maken aan een strafbaar feit worden bij terugkomst in eigen land ook aangepakt.
- Met een aantal partners, zowel intern als extern zijn afspraken gemaakt in het kader van een goede samenwerking en informatie uitwisseling. Intern gaat het met name om politieteams, districtsrecherche en vreemdelingendienst. Met de districtsrecherche wordt intensief samengewerkt alsook met de vreemdelingendienst.
- Met de KLPD-verkeersdienst, de divisie Spoorwegpolitie en het Joint Hit team zijn werkafspraken gemaakt. Hierbij ligt de nadruk op de informatie uitwisseling en de kwaliteit van de verklaringen. Voorts zijn aan hen foto's van vermeende drugspanden en illegale verkooppunten beschikbaar gesteld.

Door met elkaar kritisch te zijn op de inhoud en het sturen hierop, wordt bereikt dat ook de verklaringen van de partners bruikbaar zijn in het traject van bestuurlijk handhaven.

10.3 Preventieve handhaving

Door het projectteam werd waar mogelijk een bijdrage verleend aan de preventieve handhaving.

- In 2005 is op verzoek door de politie voorlichting over drugs en de Opiumwet gegeven. Dat gebeurde onder meer in wijkcentra, bij wijktafels, op scholen en tijdens "open dagen".
- De politie verleende ook met Courage medewerking aan de Nationale politiedag die in 2005 gehouden werd in St. Willebrord.
- Het politieteam van Courage was voorts actief op de manifestatie Brabants Vuur die op 5 maart in het provinciehuis in Den Bosch plaatsvond.

10.4 Resultaten

Om een beeld te geven van de problematiek binnen de drugsgerelateerde overlast, is een overzicht opgenomen van het aantal politieregistraties op het gebied van drugszaken.

Dat geeft het volgende beeld:

Bergen op Zoom						
Registraties	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Overlast van/door drugs/medicijnen	397	1305	686	244	355	173
Softdrugs	317	566	211	152	134	64
Harddrugs	35	92	45	41	29	0
Controle drugs	64	205	114	24	31	?
Totaal	813	2168	1056	461	549	237
Roosendaal						
Registraties	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Overlast van/door drugs/medicijnen	321	1025	533	154	115	131
Softdrugs	212	450	226	290	240	193
Harddrugs	55	129	60	63	56	2
Controle drugs	71	97	43	46	130	?
Totaal	659	1701	862	553	541	326
Woensdrecht						
Registraties	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Overlast van/door drugs/medicijnen	25	63	39	9	4	0
Softdrugs	61	296	125	22	12	6
Harddrugs	7	26	15	3	2	1
Controle drugs	10	78	54	15	3	?
Totaal	103	463	233	49	21	7
Steenbergen						
Registraties	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Overlast van/door drugs/medicijnen	18	40	21	4	4	19
Softdrugs	23	40	15	11	7	4
Harddrugs	3	13	5	2	3	0
Controle drugs	2	6	3	2	0	?
Totaal	46	99	44	19	14	23

Rucphen						
	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Registraties						
Overlast van/door drugs/medicijnen	33	70	37	27	9	7
Softdrugs	40	63	17	28	7	11
Harddrugs	9	53	24	19	10	0
Controle drugs	5	27	11	10	7	?
Totaal	87	213	89	84	33	18
Halderberge						
	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Registraties						
Overlast van/door drugs/medicijnen	31	81	38	16	1	10
Softdrugs	32	65	29	21	7	12
Harddrugs	17	29	16	18	6	0
Controle drugs	31	37	19	5	2	?
Totaal	111	212	102	60	16	22
Totaal						
	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Registraties						
Overlast van/door drugs/medicijnen	825	2584	1354	454	488	340
Softdrugs	685	1480	623	524	407	290
Harddrugs	126	342	165	146	106	3
Controle drugs	183	459	244	102	173	0
Totaal	1819	4865	2386	1226	1174	633

Ingezonden dossiers en transactievoorstellen	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Overlast van/door drugs/medicijnen	7	6	32	8	2	3
Softdrugs/Harddrugs	313	373	307	337	209	132
Aantal dossiers Courage	242	260	339	345	211	135
Tobias / Mulder feiten projectteam Courage	116	55	55			
Transacties controle drugs	45 €15.840,-	109	94			

In 2005 zijn door het Courage team 242 dossiers opgemaakt en ingezonden naar het Openbaar Ministerie. In 25 gevallen werd aan de verdachte een transactie voorstel gedaan.

In beslag genomen verdovende middelen in 2005			
Product	Hoeveelheid	eenheid	Tegenwaarde
Hennep	442039	gram	€ 2.652.232,80
Hash	16418	gram	€ 134.627,60
Paddo's	30	gram	€ 90,-
Heroïne	20,17	gram	€ 721,-
Cocaine	44972,5	gram	€ 1.990.033,-
Xtc pillen	3836	stuks	€ 15.152,20
Speed	12710	gram	€ 89.605,50
Hennepplanten	59257	stuks	€ 9.955.176,-
LSD	1240	stuks	€ 4.650,-
Totale tegenwaarde			€ 14.842.288,30

In totaal werden tot half november 71 overlastgevende hennepkwekerijen geruimd in Bergen op Zoom, Halsteren en Lepelstraat. In Roosendaal zijn dit jaar 46 kwekerijen geruimd. In december vindt nog een ruimdag plaats, zodat het aantal nog zal oplopen. Door de woningbouwverenigingen werden in 2005 diverse procedures gestart om tot huisuitzetting te komen.

Door Courage werd één dag per 4 weken benut voor het ruimen van hennepkwekerijen, naast de kwekerijen die, vanwege de mate van overlast, geen verdere uitstel duldde. De in beslag genomen hennep en hash werd onder andere aangetroffen bij de aanhouding van een groot aantal drugstoeristen, maar ook bij doorzoeken van woningen, coffeeshops, voertuigen en niet gedoogde verkooppunten.

11. EVALUATIE PROJECT COURAGE

11.1 Evaluatie door bureau Berenschot

Beide colleges hebben besloten de resultaten van Courage van de afgelopen jaren te evalueren. Het doel hiervan is om te kijken in hoeverre de doelstellingen uit de bestuursopdracht van 2003 zijn gehaald, inzicht te krijgen in de maatschappelijke effecten en om te beoordelen of voortzetting van het project Courage wenselijk is (en zo ja, in welke setting).

Extern onderzoeksbureau Berenschot voert die evaluatie uit. Naast 'dossierstudies' worden op interactieve wijze (met afvaardigingen van o.a. bewoners en ondernemerscommissies, de wensen en verwachtingen ten aanzien van de toekomst onderzocht. Verder wordt ook een strategische drugsanalyse uitgevoerd, waardoor een criminologische verdieping plaatsvindt. Deze resultaten worden gekoppeld aan het huidige beleid en de eisen voor het toekomstige beleid. Aan de hand van de eindrapportage doet een begeleidingscommissie aanbevelingen aan de beide colleges, waarna besluitvorming in de beide gemeenteraden plaats kan vinden. De evaluatie zal in februari 2006 worden afgerond.